

СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОДИТОРСКО ПРЕДПРИЯТИЕ
„ЕДРЕВА КОНСУЛТ“ ООД - град Бургас

До РЪКОВОДСТВОТО
На „КЕРАМИКА-БУРГАС“ АД
гр.Бургас
ЕИК 812116668

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

Доклад върху финансовия отчет

1. Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на „КЕРАМИКА-БУРГАС“ АД в град Бургас включващ счетоводния баланс към 31 декември 2013 год. и отчет за приходите и разходите, отчет за промените в собствения капитал, отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщено оповестяване на съществения счетоводни политики и други пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

2. Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие със стандартите за финансови отчети се носи от ръководството. Тази отговорност включва: разработване, внедряване и поддържане на системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовите отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които да са разумни при конкретните обстоятелства.



Отговорност на одитора

3. Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен с професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност до колко финансовия отчет не съдържа съществени неточности, отклонения и несъответствия.

4. Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оновестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения и несъответствия във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценката на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и цялостното представяне на счетоводния отчет.

Считаме, че извършения от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

5. В резултат на това удостоверяваме, че финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на „КЕРАМИКА-БУРГАС“ АД към 31 декември 2013 г., както и за нейните финансови резултати от дейността и за паричните потоци за годината, завършваща тогава, в съответствие със счетоводните стандарти за финансови отчети.



Доклад върху други законови изисквания

6. Съгласно изискванията на чл.38, ал.4 от Закона за счетоводството, ние се запознахме с изотвення от управлението го/ишен доклад за дейността на иржуеството през 2013 г. По наше мнение представения от ръководството го/ишен доклад за дейността през 2013 г. е в съответствие с го/ишния финансов отчет за 2013 г.

06.06.2014 г.
БУЛТАС

ООП „ЕЛПЕВА КОНСУЛТ“ ООД

г-жа Булбас

Управител
(Руска Елпева)

Регистриран от/тор:

/ Руска Елпева



ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕНИЕ В СОБСТВЕНИИ КАПИТАЛ
на "ТЕРАМИКА БУДЕНСКО"
 за годината, завършваща на 31 декември 2013 год.

в хил.лв.

Показатели	Акционерен капитал	Законови резерви	Други резерви	Надрупана печалба/загуба за периода	Общо собствено капитал
Салдо на 1 януари 2012 год.	97	543	5 121	3 154	6 915
Промени в собствения капитал през 2012 г.					
Общ консолидиран доход за периода				601	601
Салдо към 31.12.2012 г. За пренасяне	97	543	5 121	3 755	9 516
Промени в собствения капитал през 2013г.					
Общ всеобхватен доход за периода				1 069	1 069
Салдо към 31 декември 2013 год.	97	543	5 121	4 824	10 585

/Дата: 27.02.2014 г.

Съставител:
Талия Родопчова

Изпълнителен директор:

Светлин Куртлев

Заявено съгласие от акционерите:
Руска Едревска



ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
на "КЕРАМИКА БУРГАС" АД
за годината, завършваща на 31 декември 2013 год.

Наименование на паричните потоци	Годинага, завършваща на 31.12.2013 хил.лв.	Годинага, завършваща на 31.12.2012 хил.лв.
Наличности от парични средства на 1 януари	699	294
Парични средства от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти и други дебитори	22 555	19 571
Плащания на доставчици и други кредитори	(20 907)	(15 131)
Плащания на персонала	(1 305)	(996)
Изплатени данъци	(734)	(226)
Други парични потоци	(145)	68
Нетни парични потоци от оперативна дейност	(226)	3 264
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупки на дълготрайни активи	(538)	(581)
Постъпления от продажби на дълготрайни активи	1 464	
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	926	(581)
Парични потоци от финансова дейност		
Постъпления от получени заеми	6 142	7 554
Плащания по получени заеми	(8 829)	(9 314)
Изплатени задължения по финансов лизинг	(382)	(435)
Платени такси и лихви по заеми	(60)	(143)
Нетни парични потоци от финансова дейност	(1 129)	(2 298)
Изменение на наличностите през годината	(429)	415
Парични наличности в края на периода	270	699

Дата: 27.02.2014 г.

Съставител:
Таня Неделчова

Изпълнителен директор:
Светлин Куртлаков

Заверил съгласно аудиторски доклад:
Руска Едрева



ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

на "КЕРАМИКА БУРГАС" АД

за годината, завършваща на 31 декември 2013 год.

Раздели и балансови поръ	Приложение №	31.12.2013 хил.лв.	31.12.2012 хил.лв.
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Нетекущи материални активи	15	7910	8091
Разходи за придобиване на нетекущи мат. активи		2090	2145
Нетекущи нематериални активи	16	10	10
Отсрочени данъчни активи		5	5
Всичко нетекущи активи		10015	10254
Текущи активи			
Материални запаси	17	2677	1933
Търговски и други вземания	18,19	2827	2442
Парични средства	20	270	699
Всичко текущи активи		5674	5074
ВСИЧКО АКТИВИ		15689	15328
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Собствен капитал			
Акционерен/Основан капитал	21	97	97
Резерви	21	5684	5064
Печалба/загуба от минали години		3755	3154
Печалба/загуба от текуща година		1069	601
Всичко собствен капитал		10585	9516
Нетекущи пасиви			
Банкови заеми	22		976
Финансов лизинг	23	2350	1457
Търговски и други задължения	24	50	50
Финансирания			
Всичко нетекущи пасиви		2400	2983
Текущи пасиви			
Банкови заеми	24	2301	
Търговски задължения и други задължения	25,26,29	2314	2455
Задължения към персонала	28	146	136
Данъчни задължения	27	154	198
Всичко текущи пасиви		2904	2829
ВСИЧКО КАПИТАЛ И ПАСИВИ		15689	15328

Дата: 27.02.2014 г.

Съставител:
Таня Подольева

Изпълнителен директор:
Светли Куртняков

Заверил финансов одиторски доклад:
Руска Едрева



ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
на "КЕРАМИКА БУРГАС" АД
за годината, завършваща на 31 декември 2013 год.

№ по ред	Статии по отчета на доходите	Приложение №	Годината, завършваща на 31.12.2013 хил.лв.	Годината, завършваща на 31.12.2012 хил.лв.
1	Нетни приходи от продажби	4	21 030	16 121
2	Други приходи	5	1 933	1 686
	Приходи общо		22 963	17 806
3	Разходи по икономически елементи			
4	Разходи за материали	7	(12 153)	(9 723)
5	Разходи за външни услуги	8	(843)	(522)
6	Разходи за персонала	9	(1 335)	(1 062)
7	Амортизация		(2 128)	(2 474)
8	Други оперативни разходи	10	(225)	(126)
	Всичко оперативни разходи		(16 684)	(13 907)
9	Суми с корективен характер		(4 898)	(3 020)
10	Печалба/загуба от оперативни дейности		1 381	876
11	Финансови приходи / разходи	12, 13	(193)	(213)
12	Печалба/загуба преди данъчното облагане		1 188	666
13	Разход за данък върху дохода	14	119	65
14	Нетна печалба/загуба		1 069	601
15	Обща сума на всеобхватния доход		1 069	601

Дата: 27.02.2014 г.

Съставител:
Таня Недепчава

Изпълнителен директор:
Светлин Куршаксв

Заворил съгласно аудиторски доклад:
Руска Едрева



1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Кратка Българс АД е търговско дружество, регистрирано в България и със седалище и адрес на управление гр. Бургас, кв. „Сарафово“, Крайна фирма Сърдната регистрацията на дружеството е от 28.07.1993 г., решението на Български окръжен съд по фирмено дело 4196/1993 г.

/Дружеството няма регистриран по 13 членове.

1.1. Собственост и управление

Към 31.12.2013 г. разпределението на акционерния капитал на дружеството е както следва:

Акционер	Брой акции	Стойност	Платени	%
БГ „Арт Форум – Светлин Русен“	31567	94701	94701	97,31
Светлин Русен Къртаков	33	99	99	0,10
Индивидуални инвеститори	839	2517	2517	2,59
Общо	32439	97317	97317	100,00

Кратка Българс АД има етиопетена система на управление със Съвет на директорите от трима членове както следва:

1. Русен Динел Къртаков
 2. Светлин Русен Къртаков
 3. Румена Иванова Къртакова
- Председател: Член
Член

/Дружеството се представлява и управлява от извъннормативен директор Светлин Русен Къртаков.

Към 31 декември 2013 г. броят на членовете в дружеството работници и служители е 186 (2012 г.: 172).

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството включва селските пазарни отпадъци и отпадъци:

- производство на тухли от пещна глина;
- производство на готови бетонни смеси;
- производство на екстензиран полиетилен;
- затопяване на апартаменти жмако;

- търговия със строителни материали.

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2011 г. – 2013 г. са представени в таблицата по долу:

Показател	2011	2012	2013
БВП в млн. лв.	75,308	78,089	78,115 [*]
Реален растеж на БВП	1.80%	0.60%	0.90% [*]
Инфлация в края на годината	2.00%	2.80%	0.90%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.41	1.52	1.47
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.51	1.48	1.42
Безработица (в края на годината)	10.40%	11.40%	11.80%
Основен лихвен процент в края на годината	0.22%	0.03%	0.02%

Източник: БНП

^{*} данните за 2013 г. са предварителни

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалния финансов отчет на Керамика Бургас АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (НКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2011 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2013 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Тези стандарти и тълкувания включват:

- МСС 1 (променен) *Представяне на финансови отчети (в сила за годишни периоди от 1.07.2012 г. – приет от ЕК)*. Промяната въвежда изискване за представяне на компонентите на други всеобхватни доходи в отчета за всеобхватния доход в две отделни групи, в зависимост от това дали те потенциално

в бъдеще биха могли последващо да се рекласифицират или пе към отчета за доходи и текущите печалби и загуби, вкл. и техния данъчен ефект. Допълнително, променено е и наименованието на самия отчет за всеобхватния доход – отчет за печалбата или загубата и друг всеобхватен доход;

- МСФО 13 Измерване на справедлива стойност (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК). Този стандарт се явява единен източник на методологически насоки относно измерването на справедливата стойност, прилагана за дадени отчетни обекти по силата на други МСФО и задължителните оповестявания по отношение на този процес. Стандартът съдържа прецизирано определение на понятието „справедлива стойност“, рамка от оценъчни подходи и техники за нейното измерване, вкл. йерархия на използваните входящи данни (Нива 1, 2 и 3), както и широки изисквания към оповестяванията относно процеса на измерването на справедливата стойност на съответните отчетни обекти по МСФО. Той покрива както финансовите инструменти, така и нефинансовите активи и пасиви, за които МСФО изискват или разрешават прилагането на справедлива стойност и/или изискват оповестяване на тяхната справедлива стойност. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените чрез новия стандарт оказват влияние върху счетоводната политика и разширяването на оповестяванията относно справедливите стойности на следните активи и пасиви и операциите с тях, а именно: имоти, машини и оборудване (Приложение № 16), инвестиционни имоти (Приложение № 18) и инвестиции на разположение и за продажба (Приложение № 20). МСФО 13 изисква перспективно приложение и ограничени оповестявания при определени случаи. Поради това дружеството е направило необходимите нови оповестявания само за 2013 г. без да допълва сравнителната информация за 2012 г. с такива оповестявания по МСФО 13

- Подобрения в МСФО Цикъл 2009-2011 г. (м.май 2012) - подобрения в МСС 1, 16, 32, 34, МСФО 1, (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуващата непоследователност или неясноти и правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) разходи по заеми за отговарящи на условията активи, за които датата на започване на капитализация е преди датата на преминаване по МСФО (МСФО 1); б) разяснения по изискванията за представяне на доброволна допълнителна сравнителна информация (МСС 1) и на трети отчет за финансовото състояние при ретроспективно присъчисление и рекласификация; в) разяснения по класификацията и третирането на резервните части и специалното запасно оборудване като ИМО (МСС 16); г) отчитането на данъчния ефект от разпределения към притежателите на инструменти на собствения капитал е според изискванията на МСС 12 (МСС 32); и д) междинно отчитане на сегментна информация на общите активи за постигане на последователност с МСФО 8 (МСС 34).

За останялите стандарти и त्याкувания, посочени по-долу, ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и трансакции:

- *МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК).* Промената е свързана с изричното пояснение, че оценката на отсрочените данъци (активи или пасиви), свързани с определен актив, следва да се направи през призмата на намеренията на съответното предприятие как ще възстановява инвестираните средства в балансовата стойност на този актив – чрез продажба или през продължаваща употреба. Конкретни правила са дадени в случаите на нетекущи активи, преоценени по реда на МСС16, по най-вече за инвестиционните имоти, оценявани по справедлива стойност по МСС40, вкл. придобити по реда на бизнес-комбинации – т.е. присма се презумицията, че те ще се възстановяват през продажба за целите на определяне на отсрочените данъци;
- *МСФО 7 (приложен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно нетиране (компенсиране) на финансови активи и пасиви (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК).* Тези промени са свързани с разпиряването на оповестяванията за всички финансови инструменти, които се представят нетно (компенсиран) в съответствие с МСС 32 (пара. 42), както и на правата за такова нетиране съгласно съответните в сила споразумения;
- *КРМСФО 20 Разходи за откривка във фаза „Производство“ на открити мина (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1.01.2013 г. – прието от ЕК).* Това разяснение разглежда счетоводното третиране на разходите по отстраняване на отпадъчни материали (инертна маса) при надземни миннодобивни дейности в открити мина по време на фаза „Производство“ с цел да се получи подобряване на достъпа до запасите от рудни изкопасми за оперативно производство в бъдещи периоди. Разяснението дава насоки за третирането на тези разходи като определен тип актив (нематериален или материален запас), както и неговата първоначална и последваща оценка.

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, по не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2013 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството за следващи периоди, а именно:

- *МСС 27 (изменен 2011 г.) Самостоятелни финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК – за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.).* Стандартът е преименуван с променено наименование, като частта от него, която е съдържава рамката относно съдържанието, критериите и технологията на

изготвяне на консолидираните финансови отчети, е изцяло обособена в нов стандарт – МСФО 10 Консолидирани финансови отчети. По този начин в стандарта основно са останали правилата за отчитане и оценяване на инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия на ниво самостоятелни отчети на инвеститори в качеството им на дружества-майки, инвеститори със значително влияние и контролиращи съдружници в съвместни предприятия, както и специфичните за този тип отчети оповестявания;

- *МСС 28 (изменен 2011 г.) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК – за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.).* Стандартът е с променено наименование и обхват и включва рамката за отчитане по метода на собствения капитал в консолидираните финансови отчети както на инвестициите в асоциираните, така и в съвместните предприятия, които досега са били под обхвата на МСС 31 Съвместни предприятия, а от 01.01.2013 г. в съответствие с новия МСФО 11;

- *МСС 32 (променен) Финансови инструменти: Представяне (в сила за годишни периоди от 01.01.2014 г. – приет от ЕК) – относно нетиране (компенсиране) на финансови активи и финансови пасиви.* Тези промени са свързани с уточнение относно приложението на правилата за нетиране на финансови инструменти. Основно те са в четири насоки: а) изясняване на значението на разбирането за „текущо законосъобразно приложимо право за нетиране“; б) приложението за едновременно реализация и споразумение за урещдане; в) нетиране на суми предоставени като гаранция; г) мярката за прилагането на изискванията за нетиране;

- *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчисляването на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (отложена е датата на влизане в сила за 01.01.2015 г. и не е приет от ЕК).* Промяната е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисляване на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 (когато това се случи) според датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди;

- *МСФО 9 Финансови инструменти (отложена е датата на влизане в сила за 01.01.2015 г. и не е приет от ЕК).* Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти и крайното му предназначение е да замени изцяло МСС 39. Проектът на подмяната с новия стандарт предвижда три фази: фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви; фаза 2 Методология на определяне на обесценката; и фаза 3 Счетоводно отчитане на хеджирането. Понастоящем МСФО 9 е издаван на три пъти, през н.ноември 2009 г., през н.октомври 2010 г. и през н.ноември 2013 г. Фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и

пасиви - с първите издания той подменя тези части на МСС39, които се отнасят за класификацията и оценката на финансовите инструменти. Той установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори. МСФО9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до евентуални промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Фаза 2 Методология на определяне на обезценката – тя е на ниво ревизиран проект за обсъждане, в който се предлага приложение на модела на „оачквана загуба“, съгласно който всички очаквани загуби се признават през целия живот на един амортизируем финансов инструмент, а не само при изкристализирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. Фаза 3 Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава 6 към МСФО 9, издадена през м.ноември 2013 г., чрез която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на дружеството, да се представя в другия възобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Тази опция е валидна и за предприятията прилагати МСС39. С промените на МСФО9 от м.ноември 2013 г. се отлага отново и датата на влизане;

- МСФО 10 Консолидирани финансови отчети (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК - за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.). Преходни разпоредби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2013 г. – приети от ЕК) – относно прилагането на стандарта за първи път. Този стандарт заменя в значителната му част стария МСС 27 (Консолидирани и индивидуални финансови отчети) и ИКР Разяснение 12 (Консолидация – предприятия със специално предназначение). Основната му цел е да се установят подобрени принципите и начина на изготвяне и представяне на финансови отчети, когато едно предприятие контролира едно или повече други предприятия. Той дава ново определение на понятието „контрол“, съдържащо три компонента, определя контролът като единствена база за консолидация и дава по-подробни правила и насоки за оценяване на наличието на

отношения на контрол. Стандартът установява и основните задължителни правила по технологията на изготвянето на консолидирани финансови отчети;

- *МСФО 11 Съвместни споразумения (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК - за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.) Преходни разпоредби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2013 г. – приети от ЕК) – относно прилагането на стандарта за първи път.* Този стандарт заменя МСС 31 Дялове в съвместни предприятия, вкл. и ПКР 13 Съвместно контролирани предприятия – непарични вноски от контролиращите съдружници. Той въвежда само два типа съвместни споразумения – съвместни дейности и съвместни дружества, като установеният критерий за класификация не е правната форма, а същността на правата и задълженията на всяка страна в конкретното споразумение, т.е. дали са права върху активите и пасивите, респ. разходите и приходите от съвместното споразумение /съвместна дейност/, или са права върху нетните активи от съвместното споразумение /съвместно дружество/. Стандартът премахва опцията за прилагане на метода на пропорционална консолидация и налага ползването на метода на собствения капитал при консолидация на съвместно контролирани дружества;

- *СФО 12 Оповестяване на участия в други предприятия (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК - за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.). Преходни разпоредби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2013 г. – приети от ЕК) – относно прилагането на стандарта за първи път.* Този стандарт въвежда нова рамка от изисквания към обхвата на оповестяванията в консолидираните финансови отчети относно участията на отчитащото се предприятие в други дружества и предприятия, които са дъщерни, асоциирани съвместни, или неконсолидирани структурни предприятия, вкл. към съдържанието на информацията, за да се осигури възможност за разумна преценка на ефектите и рисковете от тези участия;

- *МСС 36 (применен) Обезценка на активи (в сила за годишни периоди от 1.01.2014 г. – приет от ЕК) – относно оповестявания за възстановимата стойност на нефинансови активи.* Тази промяна е свързана с необходимостта от лимитиране на определени оповестявания относно възстановимата стойност по реда на МСС36 във връзка с изискванията на МСФО 13, при прилагането на методики за изчисление възстановима стойност на нефинансови активи по справедлива стойност без разходи за продажба;

- Подобрения в МСФО Цикъл 2010-2012 (м. декември 2013) - подобрения в МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24, МСС 38 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – не са приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти и правилата на приложение и

изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) промяна в дефиницията на „период на (безусловно)придобиване на права“ и „пазарно условие“ и са добавени „условие на изпълнението“ и „условие на услуга“ (МСФО 2); б) уточнение в третирането на условните възнаграждения при бизнес комбинации, които отговарят на определението за финансов инструмент (като финансови задължения или инструменти на собствения капитал) и тяхната оценка в края на всеки отчетен период – по справедлива стойност, вкл. представянето на ефектите от нея в отчета за всеобхватния доход (МСФО 3, МСФО 9, МСС 39 и МСС 37); в) изискване за оповестяване на критериите при определянето на агрегиращите оперативни сегменти за целите на сегментното отчитане (МСФО 8); г) допълнително разяснение относно техниката на корекция на отчетна стойност и натрупаната амортизация в случаите, когато дадени активи са преоценени, като се поставя изискване тя да е последователна като подход спрямо преоценката на балансовата стойност на съответния актив (МСС 16, МСС 38); д) уточнение относно дружество предлагащо ключов управленски персонал като услуга на друго дружество, че то също е негово свързано лице (МСС 24);

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2011-2013 (м.декември 2013) - подобрения в МСФО 1, МСФО 3, МСФО 13, МСС 40 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – не са приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) право на дружество преминаващо по МСФО за първи път да прилага стандарти, които все още не са влезли в сила, ако самите стандарти позволяват по ранно прилагане (МСФО 1); б) уточнение за неприлагане на МСФО 3 за отчитане на формиране на съвместни споразумения във финансовите отчети на самите съвместни споразумения; в) разяснение относно обхвата на договорите, които са в обхвата на изключението за група финансови активи и пасиви с нетиращи позиции спрямо пазарен и кредитен риск (МСФО 13); г) уточнение при третирането на една сделка, която отговаря едновременно на критериите и на МСФО 3 и се отнася за инвестиционни имоти съгласно МСС 40, че следва да има отделно приложение на двата стандарта независимо един от друг (МСС 40).*

Финансовите отчети са изготвени на база историческата цена с изключение на имотите, машините и оборудването, инвестиционните имоти и финансовите инструменти на разположение и за продажба, които са оценени по преоценена resp. справедлива стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като неговa отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хилйди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетните стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условия вземащия и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в Приложение № 2.27.

2.2. Основни счетоводни принципи

2.2.1 Честно представяне и съответствие с МСФО

Честното представяне изисква вярно и достоверно представяне на ефектите от сделките, другите събития или условия в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи, пасиви, приходи и разходи.

2.2.2. Действащо предприятие

Финансовите отчети на Дружеството се изготвят на база действащо предприятие, освен ако собствениците нямат намерение да ликвидират дружеството или има друга реалистична алтернатива, освен ликвидацията.

2.2.3. Текущо начисляване

Дружеството изготвя финансовите отчети, с изключение на отчета за паричните потоци, на база на принципа за начисляването, като статиите се признават като активи, пасиви, приходи и разходи в момента, в който отговарят на дефинициите и критериите за признаването им като такива.

2.2.4. Последователност на представянето

Представянето и класификацията на статиите във финансовите отчети на дружеството се запазват и в следващите отчетни периоди освен ако:

- Е очевидно в резултат на настъпила значителна промяна в характера на дейността на дружеството, или при преглед на финансовите му отчети се установи, че друго представяне или класификация ще бъдат по – подходящи;
- Е наложена промяна в представянето от стандарт или разяснение.

2.1.5. Същественост и обобщаване

Всяка съществена група от сходни статии се представя отделно във финансовите отчети. Статии от несходен характер или функция се представят отделно, освен ако са незначителни.

2.1.6. Компенсиране

Активи и пасиви не се компенсират, освен когато такова компенсиране се изисква или е разрешено от стандарт или разяснение.

2.1.7. Сравнителни информации

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година. Сравнителната информация за предходния период се оповестява по отношение на всички суми, отчетени във финансовите отчети, освен ако стандарт или разяснение допуска или изисква друго.

2.3. Отговорност за съставяне на годишния финансов отчет

- Ръководството на предприятието е отговорно за съвременното съставяне на счетоводните отчети, които трябва да дават вярна и точно представя за финансовото състояние, резултатите от дейността, паричните потоци и измененията на собствения капитал;
- Лицата, които са съставили и подписали счетоводните документи и технически носители са отговорни за достоверността на информацията;
- Съставителят на годишния финансов отчет и на междинните отчети отговаря за организацията на счетоводната дейност и за съвременното му изготвяне

3. ПРИЛАГАНА СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА И ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

3.1. Общи положения

Най – значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазването на принципите на оценка на всеки вид активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет. Финансовият отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие и ръководството счита, че предприятието ще остане действащо.

3.2. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която и по начина, по който стопанските изгоди се придобиват от дружеството и респ. стопанските рискове се носят, както и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато са изпълнени следните условия:

- всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават у купувача;

- не е запазено продължаващо участие в управлението на стоките или ефективен контрол;
- сумата на приходите може да бъде надеждно оценена;
- вероятно е икономическите изгоди от сделката да бъдат получени;
- направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени могат надеждно да бъдат оценени.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и работи.

При замяна на сходни активи, които имат сходна цена, размяната не се разглежда като сделка, която генерира приходи. Ако се разменят несходни активи, приходът се признава за справедлива стойност на получените стоки и услуги. Когато справедливата стойност на получените стоки и услуги не може да бъде надеждно оценена, приходът се оценява по справедлива стойност на предадените стоки и услуги, коригирана със сумата на всички преведени парични средства и парични еквиваленти.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към "други доходи/(загуби) от дейността".

Приходите от преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред "други доходи/(загуби) от дейността". В същата статия от отчета се отчитат и реализираните приходи от предоставени инвестиционни имоти на оперативен лизинг.

При продажби на изплащане, приходът се признава на датата на продажбата без инкорпорираните лихви.

Печалбата или загубата от отписването на актив се определя като разлика между постъпленията и балансовата стойност на актива и се отразява в отчета за всеобхватния доход.

Финансовите приходи се представят отделно на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи/печалби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба и/или от инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества, в т.ч. дивиденди, нетна печалба от курсови разлики от преоценка на заеми в чуждестранна валута.

3.3. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степеня, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Загубите, възникнали в резултат на преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред "други доходи/(загуби) от дейността".

Финансовите разходи се представят отделно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, разходи/загуби от сделки с инвестиции и ценни книжа на разположение и за продажба и/или от инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества.

3.4. Имоти, машини и оборудване

Имотите машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени по преоценена стойност, намаляна с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност). Цената на придобиване е:

- Покупната цена, която включва всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Прските разходи обхващат: митническите такси разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, възстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др. ;
- Себестойност – когато са създадени в предприятието;
- Справедлива цена когато са получени в резултат на безвъзмездна сделка ;
- По оценка приета от съда и всички преки разходи – когато са получени в резултат на апортна вноска по реда на Търговския закон;

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сепаратната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привличените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Актив придобит чрез замяна с друг дълготраен материален актив се оценява по справедлива стойност към датата на замяната, а ако тя не може да бъде надеждно оценена – по балансова стойност на отдадения актив .

Справедливата стойност се определя от лицензиран оценителя.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването с модела на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и патрупащите загуби от обезценка.

Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за всеобхватния доход.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразгасжда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, немортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Праг на същественост

Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Метод на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

- сгради – 25 г.
- пътни съоръжения – 10 г.
- машини и оборудване – 3-15 г.
- съоръжения – 25 г.
- компютри – 2 г.
- транспортни средства – 4 г.
- стопански инвентар – 6-7 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлагат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отанчава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката е за сметка на този резерв и се представя в отчета за всеобхватния доход (към статиите на другите компоненти на всеобхватния доход), освен ако тя не надхвърля неговия размер (на резерва), и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "имоти, машини и оборудване" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към "други доходи/(загуби) от дейността, нетно" на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Частта от компонента "преоценъчен резерв", отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към компонента "несразпределена печалба" в отчета за промените в собствения капитал.

3.5. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намаляна с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот, както следва:

- права върху интелектуална собственост - 6 г.
- софтуер - 2 г.
- други - 6 г.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им

стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от баланса когато се изнасят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "нематериалните активи" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към "други доходи/(загуби) от дейността, нетно" на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

3.6. Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции в дъщерни и асоциирани дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, вкл. прските разходи по придобиване на инвестицията, намаляена с натрупаната обезценка.

Повечето от тези инвестиции не се търгуват на фондови борси, или продажбите на акции на фондови пазари са минимални по размер. Това обстоятелство не дава възможност да се осигурят котировки на пазарни цени на активен пазар, които да изразяват достатъчно достоверно и директно справедливата стойност на тези акции.

Притожаваните от дружеството инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества подлежат на преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни дружества се прилага "датата на сключване" на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции. Печалбата/(загубата) от продажбата им се представя съответно към "финансови приходи" или "финансови разходи" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

3.7. Финансови инструменти

3.7.1 Финансови активи

Финансовите активи включват:

- Кредити и вземания – недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се търгуват на активен пазар – вземания от клиенти, доставчици и персонал;
- Инвестиции държани до падеж – недеривативни активи с фиксирани или определяеми плащания и фиксиран падеж, които дружеството има

положително намерение и възможност да задържи до падеж – държавни ценни книжа и облигации издадени от държавата, общините или други предприятия;

- Финансови активи по справедлива стойност – финансови активи, които са държани за търгуване – придобиват се с цел продажба или обратно изкупуване в близко бъдеще, акции на други предприятия и облигации;
- Финансови активи на разположение за продажба – недеривативни финансови активи, които са обозначени като обявени за продажба или не принадлежат към някоя от горните категории.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категориите на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в отчета за доходите или директно в собствения капитал на /дружеството.

Първоначално признаване

Финансовите активи се признават към датата на уреждането. При първоначалното признаване на финансовия актив /Дружеството го оценява по справедлива стойност. Разходите от сделката, които могат да бъдат отнесени директно към придобиването или издаването на финансовия актив, се отнасят към стойността на финансовия актив / банкови такси, комисионни, хонорари на експерти и други подобни/, с изключение на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Последващо оценяване

- Кредити и вземания – по амортизирана стойност – сумата по която актива е първоначално признат, намалена с плащанията по главницата и всяко намаление за обезценка или несъбираемост. Всяка промяна в стойността им се отразява в Отчета за доходите за текущия период. По-голямата част от търговските и други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен;
- Инвестиции държани до падеж – по амортизируема стойност. Ако в резултат на промяна в намеренията или възможността вече не е подходящо класифициране на финансови активи в тази категория, те се прекласифицират като обявени за продажба и се проценяват по справедлива стойност, като всякакви разлики между балансовата и справедливата стойност се отнасят директно в собствения капитал;
- Финансови активи по справедлива стойност – по справедлива стойност, като печалбите и загубите се отчитат като текущи приходи и разходи;

- Финансови активи на разположение за продажба – по справедлива стойност, ако имат пазарна цена и активен пазар, в противен случай по себестойност. Печалбите и загубите от преоценяването се отнасят в собствения капитал до момента на освобождаването.

Тест за обезценка

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на баланса или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си.

Към датата на съставяне на годишните финансови отчети Дружеството преценява дали има обективни доказателства, че финансов актив или група активи са обезценени. Преценката се извършва, като се вземат предвид външни и вътрешни източници на информация за наличието на следните признаци:

- значителни финансови трудности на клиент или издателя на финансов инструмент;
- значителни неизпълнения на договорни задължения;
- спиране на активно търгуване на определен финансов актив;
- национални и местни икономически условия;
- технологични, пазарни или правни промени с неблагоприятен ефект;
- липси на споразумения за разсрочване;
- писмени становища на юристи;
- обявена процедура по несъстоятелност.

Сумата на обезценката се признава като текущ разход. Последващо възстановяване на загуба от обезценка се извършва в следващи отчетни периоди и се признава като текущ приход, но само до степента на предходно отчетения разход.

Отписване

Отписването на финансов актив се извършва само когато:

- изтече срока на договорните права;
- се реализира финансов актив; или
- се замени финансов актив.

При отписване на финансов актив разликата между балансовата му стойност и постъпленията, както и натрупаните печалби или загуби директно в собствения капитал се отнасят в текущата печалба или загуба.

3.7.2 Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват:

- Търговски задължения – към доставчици и клиенти;
- Банкови засми и овърдрафти, задължения по финансов лизинг;
- Деривати, които са задължения.

Първоначално признаване

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на паритни суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Първоначалното признаване става на датата на уреджане и се извършва по справедлива стойност увеличена с разходите директно относими към придобиването или издаването на финансовия пасив.

Последващо оценяване

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и в последствие се оценяват по амортизируема стойност, намалена с плащанията по уреджане на задължението.

Дериватите, които са задължения се оценяват по справедлива стойност, а ако тя не може да бъде надежно определена, по себестойност. Всяка промяна при следващо оценяване на тези финансови пасиви се признава като текущи приходи и разходи.

Получените заеми са временно привлечени финансови средства дългосрочно или текущо подпомагане дейността на дружеството. Те са от банки, от други финансови институции, търговски заеми и други. Според срока на ползване или погасяване се класифицират на :

- краткосрочни – със срок на погасяване до 12 месеца или овърдрафт;
- дългосрочни – със срок на погасяване над 12 месеца.

Дружеството признава получените заеми като пасив когато получи финансовите средства. Финансовите разходи като премия, платима при уреджане на дълга или обратното му изкупуване, и прости разходи по сделката се отчитат като текущи финансови средства.

Дивидентите, платими на акционерите на дружеството, се признават , когато са одобрени от Общото събрание на акционерите.

Материални запаси

Материалните запаси се отчитат в съответствие с изискванията и разпоредбите на МСС 2 и съобразно настоящия раздел на счетоводната политика.

3.8.1. Признаване

Като материални запаси в съответствие с изискванията на МСС 2 се отчитат следните краткотрайни материални активи :

- *Материалите*, придобити главно чрез покупка и предназначени за производство на изделия и услуги и евентуално за продажба по препоръка на ръководството ;
- *Продукцията*, създадена в резултат на производствения процес в предприятието и предназначена за продажба;
- *Стоките*, придобити чрез покупка и предназначени за продажба;

- *Незавършеното производство* – материални запаси, намиращи се в процес на производство.

3.8.2. Оценяване

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цената на придобиване (себестойност) и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини и материали в готов вид и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, несъвзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за приваждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;
- готова продукция и незавършено производство – преките разходи на материали и труд и приспадащата се част от производствените непреки разходи при нормално пазоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на произвежданата продукция и полуфабрикати се извършва на базата на нормален капацитет. Избраната от дружеството база за разпределението им по продукти е:

- за тухли – стойност на произведената за отчетния период продукция, определена на база произведено количество и средна продажна цена за периода;
- за бетон – количество произведена продукция за отчетния период;
- за експандиран полистирол – стойност на произведената за отчетния период продукция, определена на база произведено количество и средна продажна цена за периода;

Незавършеното производство представлява съвкупност от разходи, от които се очаква да се произведе продукция. Размерът на незавършеното производство се установява след инвентаризация в края на всеки месец от комисия на база натуралното и стойностното определяне на фактическите извършени разходи.

Когато материалите не се използват за влягане в производството на продукция, а се използват за продажба

- продажната стойност се определя със заповед на ръководството на дружеството;
- разликата между продажната и отчетната стойност се отчита като текущ приход.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност).

Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност.

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по донъринването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

3.9. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се разминава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответния кореспондентния корективна сметка за всеки вид вземане към статията "други разходи" на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

3.10. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни и оборотни кредити се включват като плащания за финансова дейност;
- блокираните парични средства са третирали като парични средства и еквиваленти;

Паричните средства се оценяват по тяхната номинална стойност.

Паричните средства в чуждестранна валута се оценяват по цена на придобиване. Към края на всеки месец паричните средства в чуждестранна валута се оценяват по официалния курс на БНБ, а разликите до балансовата им стойност се отчитат като текущи приходи и разходи.

3.11. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и

услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след припадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

3.12. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси се отчитат първоначално по обособеност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихви) или приходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

3.13. Лизинг

3.13.1. Финансов лизинг

Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществена част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цъна на несъбавна продажба или ако е по-ниска – по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и припадащата се част от лизинговото задължение (главницата), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихви) на база ефективен лихвен процент.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Лизингодател

Финансовият лизинг, при който се трансферира извън дружеството съществена част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се изписва от състава на стоките на лизингодателя и се представя в отчета за финансовото състояние като вземане със стойност, равна на нетната инвестиция от лизинга. Нетната инвестиция в лизинговия договор представлява разликата между сбора от минималните лизингови плащания по договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя, и незаработения финансов доход. Разликата между балансовата стойност на отдадения под финансов лизинг актив и незабавната (справедливата му продажна) стойност се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в началото на лизинговия договор (при предаването на актива) като доход от продажба.

Признаването на заработения финансов приход като текущ лихвен приход се основава на прилагането на метода на ефективната лихва.

3.13.2. Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите дълготрайни материални активи като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наем от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

3.14. Правителствени дарения, свързани с активи

Представяне

Правителствените дарения, свързани с активи, включително и неспаричните дарения по справедлива стойност, се представят в баланса или като разсрочен

Доход, или съвет като се приписват /всичко при определяне на балансовата сума на акция.

Дружеството приписва първия метод на престояване на притежателите на акциите; в зависимост от това какъв доход /акция/ в зависимост от това какъв доход, който се приписва за доход на системата и приписва на база през повечето живот на акция.

Данъчното на паричните потоци, свързани със закупуването на акции и получаването на обръщани с тях дялове се прехвърля на отсрочна позиция в отчета за паричните потоци.

3.15. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и пенсионните отношения с работниците и служителите в Република България АД се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото пенсионно законодателство.

Основно задължение на дружеството е качеството му на работата с да извършва задължително осигуряване на наемния персонал за фонди "Пенсион", "Общо пенсионно задължително осигуряване" (ОЗМО), фонди "Безработица" и "Другова заповед" (ДЗПБ), фонди "Паритетна взаимност на работниците и служителите" (ЛБРС) и трудово осигуряване. Разходите на осигуряване вноски се извършват със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НАОК за съответната година. Вноските се разпределят между работната и осигуряването в съответствие с изписаните от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Осигурявателите и пенсионни планове, приваляни от дружеството в качеството му на работодателя, се основават на българското законодателство и са изписани в /свидетелствата вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в /връжките фонди "Пенсион", фонди "ОЗМО", фонди "Безработица", фонди "ЛБРС", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма право на коригиране задължение на работодателя във фондовете в тези вноски в съответствие, когато те имат достатъчно средства /за изплащане на съответните ангажименти от тях суми за периода на трудовия им стаж. Анализирани са и задълженията по отношение на извършването осигуряване.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала по формата на възнаграждение, бонуси и социални доходи и придобивки (изискувани в банките на 12 месеца след края на периода, в които персонала е попълнен /труд за тях или изплащане необходимите /условия/ се признават като доход в отчета за необходимите /доход/ в печалбата или загубата за периода, в който е попълнен /труд за тях или са изписани изискуванията за тяхното получаване, и като текущо задължение /съвет

приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки] в размер на недисконтираната им сума. [Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, които се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната пресценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплатя на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват плащове с дефинирани доходи.

Разходите за минал стаж се признават веднага в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи в края на годината се признават незабавно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) за периода, в който възникват.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, дружеството в качеството му на работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор, преди пенсиониране, определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажмент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими след повече от 12 месеца от края на отчетния период, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

3.16. Собствен капитал и плащане на дивиденди

Собственият капитал на дружеството е остатъчната стойност на активите след приспадането на всичките му пасиви. Той обхваща :

3.16.1. Основен капитал – акционерен капитал, отразяващ номиналната стойност на емитираните акции.

Дружеството е акционерно и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

3.16.2. Резерви

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, дружеството е длъжно да формира и резерв **“фонд Резервен”**, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Резерв от последващи оценки – имоти, машини и оборудване е формиран от:

- положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на всяка преоценка; и
- положителната разлика между балансовата стойност на имоти, отчитани в групата “имоти, за използване в собствена дейност”, и тяхната справедлива стойност на датата, на която те се трансферират в групата на “инвестиционни имоти”.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля към компонента „патрулаши печалби“, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние или са напълно амортизирани.

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталовна политика на дружеството само след прехвърлянето му към компонента “неразпределена печалба”.

3.16.3. Финансов резултат, представен като:

- неразпределена печалба;

- непокрита загуба;
- текуща печалба или загуба, която се представя след начисляване на разходите за дължимите данъци.

3.17. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2011 г. е 10 % (2010 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степен, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на отчета за финансовото състояние и се редуцира до степен, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или друга позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с по-голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Към 31.12.2013 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка 10 % (31.12.2012 г.: 10 %).

3.18. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите,

притежатели на обикновени акции, на средно претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, допълнителна емисия или раздояване, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Доходи на акции с намаалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намаалена стойност.

3.19. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Материални запаси

Нормален капацитет

Нормалният производствен капацитет на дружеството е определен на база средно претеглени за месец произведена продукция за три последователни отчетни периоди (месеци) по видове производствена и за всеки цех поотделно.

Обезценка

Обезценки на активи се извършват съгласно изискванията на МСС32 и МСС36 регламентиращи отчитането на обезценка на разликите видове активи. Съгласно СС 36, когато възстановимата стойност на актива спадне под балансовата (преносната) стойност на актива, предприятието отразява намаляние на балансовата стойност до размера на възстановимата му стойност. Намалянието се третира като загуба от обезценка. Загубата от обезценка на актив се признава веднага като текущ разход за дейността. Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, се отразява възстановяване на загубата от обезценка - като текущ приход от дейността - до размера на предходната обезценка, която е била отразена като текущ разход за дейността.

Когато е невъзможно да се определи възстановимата стойност на отделен актив, предприятието определя възстановимата стойност на генериращия парични постъпвания обект, към който принадлежи и оценяваният актив.

При обезценка на дълготраен материален или нематериален актив, за който е създаден резерв от последваща оценка, загубата от обезценка се отразява и намаляние на този резерв, което се оповестява в приложението. Ако загубата от

обезценка е по-голяма от създадения резерв, превишението се отразява като текущ разход за дейността. Възстановяване на загуба от обезценка за активите по първо изречение не се допуска, когато загубата от обезценка през предходни периоди е отразена в намаляние на резерва от последваща оценка. Възстановяване на загуба от обезценка се допуска само когато загубата от обезценка през предходни периоди е била отчитена като текущ разход и до размера на този разход.

Според разпоредбите на МСС 32 финансовият актив е обезценен, ако балансовата му стойност е по-голяма от очакваната му възстановима стойност. В края на всеки отчетен период предприятието определя дали съществува някакво обективно обстоятелство за обезценяване на дадения финансов актив или група финансови активи. Ако съществува такова обстоятелство, предприятието определя възстановимата стойност на финансовите активи и представя намалянието или като текущ финансов разход, или като намаляние на резерва от проценка, ако той е положителна величина. Сумата, превишаваща създадения резерв, се отчита като текущ финансов разход. Когато за финансовия актив е създаден резерв от проценка, който е отрицателна величина, обезценката се отчита като текущ финансов разход и като намаляние на този резерв.

3.20. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. От 1.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1 : DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута кийто се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третираат като "други доходи/(загуби) от дейността" (в печалбата или загубата за годината) и се представят нетно.